

**Estudis Culturals amb Perspectiva de Gènere**

Codi: 105815

Crèdits: 6

| Titulació                                | Tipus | Curs | Semestre |
|------------------------------------------|-------|------|----------|
| 2503878 Estudis Socioculturals de Gènere | OB    | 2    | 2        |

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

**Professor/a de contacte**

Nom: Sara Torres Rodriguez de Castro

Correu electrònic: Sara.Torres@uab.cat

**Utilització d'idiomes a l'assignatura**

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

**Prerequisits**

L'estudiant haurà de ser capaç d'expressar-se amb correcció oralment i per escrit. Per aquesta raó, els eventuais errors ortogràfics i d'expressió que pogués cometre comportaran un descens de la puntuació en la qualificació final. Les activitats, pràctiques i treballs presentats a l'assignatura hauran de ser originals i no s'admetrà, sota cap circumstància, el plagi total o parcial de materials aliens publicats en qualsevol suport. L'eventual presentació de material no original sense indicar-ne adequadament l'origen comportarà, automàticament, la qualificació de suspens (0). Així mateix, es considera que l'estudiant coneix les normes generals de presentació d'un treball acadèmic. No obstant això, podrà aplicar-se normes específiques per indicació de la professora de l'assignatura, si així ho creu pertinent.

**Objectius**

El propòsit d'aquesta assignatura és traçar els àmbits de reflexió a partir del diàleg entre els principis i mètodes dels estudis culturals amb perspectives d'anàlisi feministes.

L'estudiant:

1. ha de saber com han contribuït les aportacions dels estudis culturals a canviar el paradigma dels estudis sobre la cultura;
2. ha de saber quins han estat els plantejaments metodològics principals per considerar productes de la cultura popular i dels mass media amb perspectiva feminista;
3. ha de saber traçar els diàlegs entre les propostes crítiques i teòriques feministes i la societat;
4. ha d'aplicar mètodes propis dels estudis culturals en l'anàlisi de textos diversos;
5. ha de saber quines són les darreres tendències dels estudis culturals i els debats que estableixen amb les propostes teòriques feministes més recents.

**Competències**

- Demostrar capacitat per al treball autònom, l'autoanàlisi i l'autocrítica.

- Expressar-se correctament i de manera no sexista ni homofòbica tant oralment com per escrit.
- Identificar i qüestionar les representacions de gènere en la història de les idees, les arts i la cultura, així com en la construcció del coneixement científic.
- Interpretar i interrelacionar les bases conceptuals de les teories feministes.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

## Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les representacions de les sexualitats en les produccions culturals.
2. Aplicar els conceptes de la teoria de gènere a l'anàlisi de textos culturals.
3. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda en la xarxa.
4. Distingir les transformacions de les relacions de gènere en la història de la cultura.
5. Fer un ús inclusiu del llenguatge.
6. Fer valoracions i correccions del treball propi.
7. Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
8. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
9. Reconèixer la representació de la masculinitat en la història de les arts.

## Continguts

1. La teoria de la cultura i els estudis culturals
2. La idea de cultura: l'entramat cultural des d'una aproximació interdisciplinària
3. La cultura popular i els *mass media* com espai performatiu identitari:
  - a) El concepte d'interpel·lació i la construcció del subjecte. Teories sobre el desig.
  - b) Crítica postcolonial, estudis chicanos i latinos
  - c) L'heterosexualitat obligatòria, subcultura i estudis gais i lesbians. Els estudis queer.
  - d) Vulnerabilitat, crip i disable studies
4. Estudis de casos: anàlisi crítica d'objectes culturals diversos.

## Metodologia

L'aprenentatge d'aquesta assignatura per part de l'alumne es distribueix de la manera següent:

- Activitats dirigides (30%). Classes magistrals amb suport de TIC i debat en gran grup.
- Activitats supervisades (30%). Presentacions individuals: treballs de curs a partir d'una guia per a la seva realització. Exposicions orals (en grup).
- Activitats autònomes (40%). Lectura comprensiva i crítica de textos artístics i teòrics. Realització d'esquemes, mapes conceptuals i resums.

Tutories obligatòries + tutories facultatives

## Activitats formatives

| Títol                                                                                                                                                                 | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------|---------------------------|
| Tipus: Dirigides                                                                                                                                                      |       |      |                           |
| Classes magistrals amb suport TIC i debat en gran grup                                                                                                                | 35    | 1,4  | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 |
| Tipus: Supervisades                                                                                                                                                   |       |      |                           |
| Presentacions individuals: treballs de curs a partir d'una guia per a la seva realització. Exposicions orals (en grup). Tutories obligatòries + tutories facultatives | 35    | 1,4  | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 |
| Tipus: Autònomes                                                                                                                                                      |       |      |                           |
| Lectura comprensiva i crítica de textos lingüístics i teòrics. Producció d'esquemes, mapes conceptuals i resums                                                       | 60    | 2,4  | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 |

## Avaluació

L'estudiant:

- a) Haurà de fer-se responsable (en grup) al llarg del curs obligatòriament d'un bloc de lectures, que acompanyarà amb l'anàlisi cultural d'un text de la seva elecció: haurà de preparar un esquema, així com fer una exposició oral i guiar-ne el debat posterior (20%).
- b) A la meitat del curs -i segons el calendari marcat per la professora- de forma individual haurà de lliurar un treball escrit referint-se, completant, desenvolupant o incidint en un o varis dels aspectes apareguts a les lectures o a les discussions suscidades a l'aula (25%)
- c) Al final del curs-i segons el calendari marcat per la professora- de forma individual haurà de lliurar un treball escrit referint-se, completant, desenvolupant o incidint en un o varis dels aspectes apareguts a les lectures o a les discussions suscidades a l'aula (40%)
- d) El 15% s'adjudicarà en funció de l'assistència i la participació a l'aula, així com la implicació i el curs realitzat dins de l'assignatura.

Es considerarà "No avaluable" quan l'estudiant no realitzi alguna de les activitats o proves.

### Procediment de revisió de les qualificacions

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, la professora informarà l'alumnat (Moodle) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

Activitats avaluatives excloses de la recuperació:

Les activitats següents no poden ser recuperades: exposició (a), assistència i participació a l'aula (d).

"En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació)

a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe

es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, assegurant que tot l'estudi

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

### Activitats d'avaluació

| Títol                              | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge  |
|------------------------------------|-----|-------|------|---------------------------|
| Exposició oral                     | 20% | 8     | 0,32 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 |
| Participació i implicació a l'aula | 15% | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 |
| Treball individual escrit          | 25% | 6     | 0,24 | 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9    |
| Treball individual escrit 2        | 40% | 6     | 0,24 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 |

### Bibliografia

- Barthes, Roland, and Héctor Schmucler. 2012. *Mitologías*. Madrid: Biblioteca Nueva.
- Bobo, Jacqueline. 2001. *Black feminist cultural criticism*. Malden, Mass: Blackwell.
- Butler, Judith. 2010. *"Excitable speech": a politics of the performative*. New York: Routledge.
- Chabram-Dermersesian, Angie. 2006. *The Chicana/o cultural studies reader*. New York: Routledge.
- Guattari, Félix. 1996. *Las tres ecologías*. Valencia: Pre-Textos.
- Jameson, Fredric. 2016. *Los estudios culturales*. Buenos Aires: Godot.
- Jameson, Fredric, Slavoj Žižek, Maoira Irigoyen, and Eduardo Grüner. 2008. *Estudios culturales: reflexiones sobre el multiculturalismo*. Buenos Aires: Paidós.
- McRuer, Robert. 2018. *Crip times: disability, globalization, and resistance*. New York: New York University Press.
- Moraga, Cherrie, and Gloria Anzaldúa. 2015. *This bridge called my back writings by radical women of color*. Albany: SUNY Press.
- Payne, Michael. 2008. *Diccionario de teoría crítica y estudios culturales*. Buenos Aires: Paidós.

Rudolph, J. 2016. *Embodying latino masculinities: producing masculinidad*. London: Palgrave Macmillan.

Shildrick, Margrit, and Roxanne Mykitiuk. 2005. *Ethics of the body: postconventional challenges*. Cambridge, Mass: MIT.

Wittig, Monique. 2016. *El pensamiento heterosexual y otros ensayos*. Barcelona: Egales.